

ØKOSOCIALISME SOM ANTI-IMPERIALISME

Bidrag til konferencen '*Marxisme i det 21. århundrede*' 9./10.9.2017 hos 3F-KBH
[artikel udkommer senere på www.clarte.dk]

Rolf Czeskleba-Dupont, Lic.samf.
energiforskning AUC 1985
Mag.scient. kulturgeografi KU 1976

1.generations indvandrer 1972 fra Berlin
Redaktør Det Ny Clarté
Enhedslisten Lejre, Grobund aftenskole
1976-2014: RUC samfundsvidenskab+geografi

Økosocialistisk Erklæring fra Belem

- Formuleret 2007 i Paris af Ian Angus, Joel Kovel og Michael Löwy
- publiceret 2008 på hjemmesiden 'klima og kapitalisme' <http://climateandcapitalism.com/2008/12/16/belem-ecosocialist-declaration-a-call-for-signatures/>
- **Drøftet 2009 på Verdens Social Forum Belem, Brasilien**
- Fulgt op 2017 af Michael Löwy: <http://www.transform-network.net/publications/yearbook/overview/article//ecosocialism-from-william-morris-to-hugo-blanco/>

Kolonial- og imperialismekritisk økosocialisme

Misforståelse at tro at **miljøbevidstheden og -kampene** er mest udviklet i centerlandene.

- Gendrevet af Joan Martinez-Alier f.eks. i '***The environmentalism of the poor***' (2002); kampen går f.eks. mod skovenes degradering ("**plantanger er ingen skove**")
- Bevægelserne i ***Via Campesina***, f.x. landløsebevægelsen i Brasilien (MST), kæmper for **fødevare-sikkerhed**
- **Subsistenslandbrug truet** af **EKSPORT**-orientering og **LAND GRABBING** via **GÆLDSÆTNING** / finansialisering

=> Karen Helvegs oplæg

Økosocialisme bygger på Marx' klassebetingede forsigtighedsprincip

"Det blinde herredømme af lovene om tilbud + efterspørgsel"
(borgerskabets politiske økonomi) **skal erstattes gennem**
"indsigt og forsigtighed" (arbejderklassens pol.øk.)

=> Marx 1864: Adresse til den 1. Internationale, MEUS I, 376;
korrigeret efter tysk: Ein- und Vorsicht

Den går ind for ***"kontrol med den samfundsmæssige
produktion"***; denne bør i dag udvides til også at omfatte:

ØKOSYSTEMERNES REPRODUKTION

i rammerne af et ØKO-DEMOKRATI.

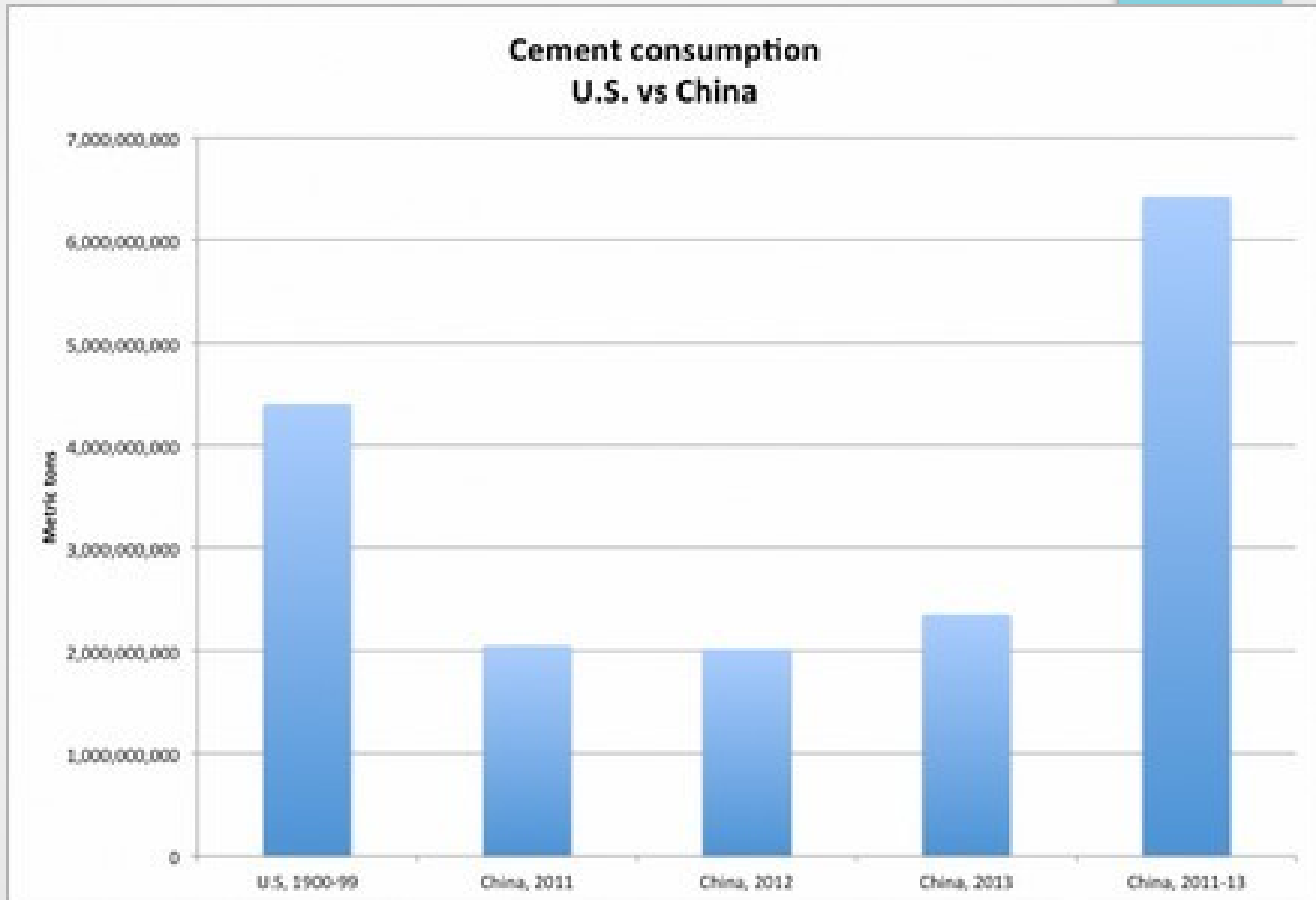
VENDT MOD ØKOLOGISK IMPERIALISME

- **HISTORISK**: europæisk ekspansion til 'oversøiske områder' siden 1500-tallet => genocid + landrøveri; indirekte gennem medbragte husdyr og planter
- **AKTUELT**: 'American way of life' som ressource- og affalds-
tung **REPRODUKTIONS-FORM**
- **eksportmodel** med enorme økologiske omkostninger
overvæltet på den globale natur (økologisk gæld)

=> Jan-Otto Andersson: **IMPERIALISMUS**;

HKWM 6/1 = Historisch-Kritisches Wörterbuch des Marxismus
(www.hkwm.de)

f.x. CEMENTFORBRUG (CO2-kilde):
I USA 1900-1999 mindre end 3 år i Kina

PRODUCENT-ANSVAR

- "90 STORE SELSKABER (STATSLIGE OG PRIVATE) HAR UDLEDT 2/3 AF VERDENS DRIVHUSGASSER"

=> **83 energiselskaber + 7 cementproducenter**
(fra 1854 til 2010; halvdelen siden 1986)

- **De ansvarlige beslutningstagere kan "alle sidde i en Greyhound-bus eller to"**

(Richard Heede, **Climate Accountability Institute**,
Colorado)

Imperialisme skyld i voldsom global ulighed

=> **OVERBEFOLKNING** PÅ OVER EN MILLIARD FATTIGE
p.g.a. **FRARØVEDE SUBSISTENSMIDLER**

=> **CENTERLANDENE:**

- RIGDOM BRUGT TIL **EGEN 'DEMOGRAFISK TRANSITION'** (via forbedret HYGIEJNE m.m.)
- RESTEN SMIDT UD i en **AFFALDS-EKSPLOSION**,
først og fremmest (>60%) i enorme mængder **CO2**

=> **Derfor er** GLOBAL OPVARMNING CENTERLANDENES
VIRKELIGE GÆLD OG kan begrunde rimelige MODKRAV

AKTIE- eller ANTIKAPITALISME?

- PROBLEM: for at holde opvarmningen under 2 grader, skal energiselskabernes **ejendom i undergrunden devalueres** med 2/3

LØSNING? KLIMABEVÆGELSER satser på **DE-INVEST:**
=> flyt aktierne fra fossilerne!

MEN: Hvordan **DESTRUERE Exxon m.fl.s bogførte VÆRDIER?**

DETTE SKER – om overhovedet- GENNEM:

- **enten** kriser, krige og konflikter (SYSTEMETS MEKANIK);
- **eller VED AT EKSPROPRIERE EKSPROPRIATØRERNE!!!**

(KAPITALEN, 1.BOG 4, s.1061)

STOP THE EUROPEAN CENTRAL BANK SUBSIDIZING POLLUTERS!

REPSOL

Volkswagen

TOTAL

Oli(e)garkiets magt

Karen Helveg Petersen; Det Ny Clarté #24(2014)

U.S.As PRIVILEGIUM: ENERGI-EKSPORT + SEDDELPRESSEN

- ***DOLLAR SOM VERDENSPENGE***

=> TILLADER DÆKNING AF USA's UNDERSKUD VIA
'SEDDELPRESSEN'

- ***FORUDSAT: OMVERDENS AFHÆNGIGHED AF
FORSYNING MED OLIE + GAS VIA USA***

=> ***KØBERE MÅ HOLDE \$ SOM RESERVEVALUTA
– OG IKKE EURO ELLER RENMINBI***

- ***STÅR SÅ I GÆLD TIL US-AMERIKANERE***

=> ud med RUSSISK GAS; IND MED USA-gas (eks.Polen)!

Men: IGÆLDSÆTNING AF ANDRE VIRKER SOM BUMERANG

SÅDAN RAMMES CENTRENE:

1. Miljøet: afskovning **MEDVIRKER TIL global opvarmning**
2. Hårde stoffer udbredes
3. Banker skal reddes gennem skattestaten
4. Arbejdspladser og markeder går tabt
5. Immigrationsbølger
6. Konflikter og krige

(forudsagt af Susan George 1992: ***THE DEBT BOOMERANG***)

KURVEN ER LANGT FRA KNÆKKET

DET BRUNE BÅND =
DRIVHUSGAS
 FRA STORSKALA
 AFBRÆNDING AF
BIOMASSE
1990 -2014

[IKKE MED I
2016-
RAPPORTEN fra
unep]

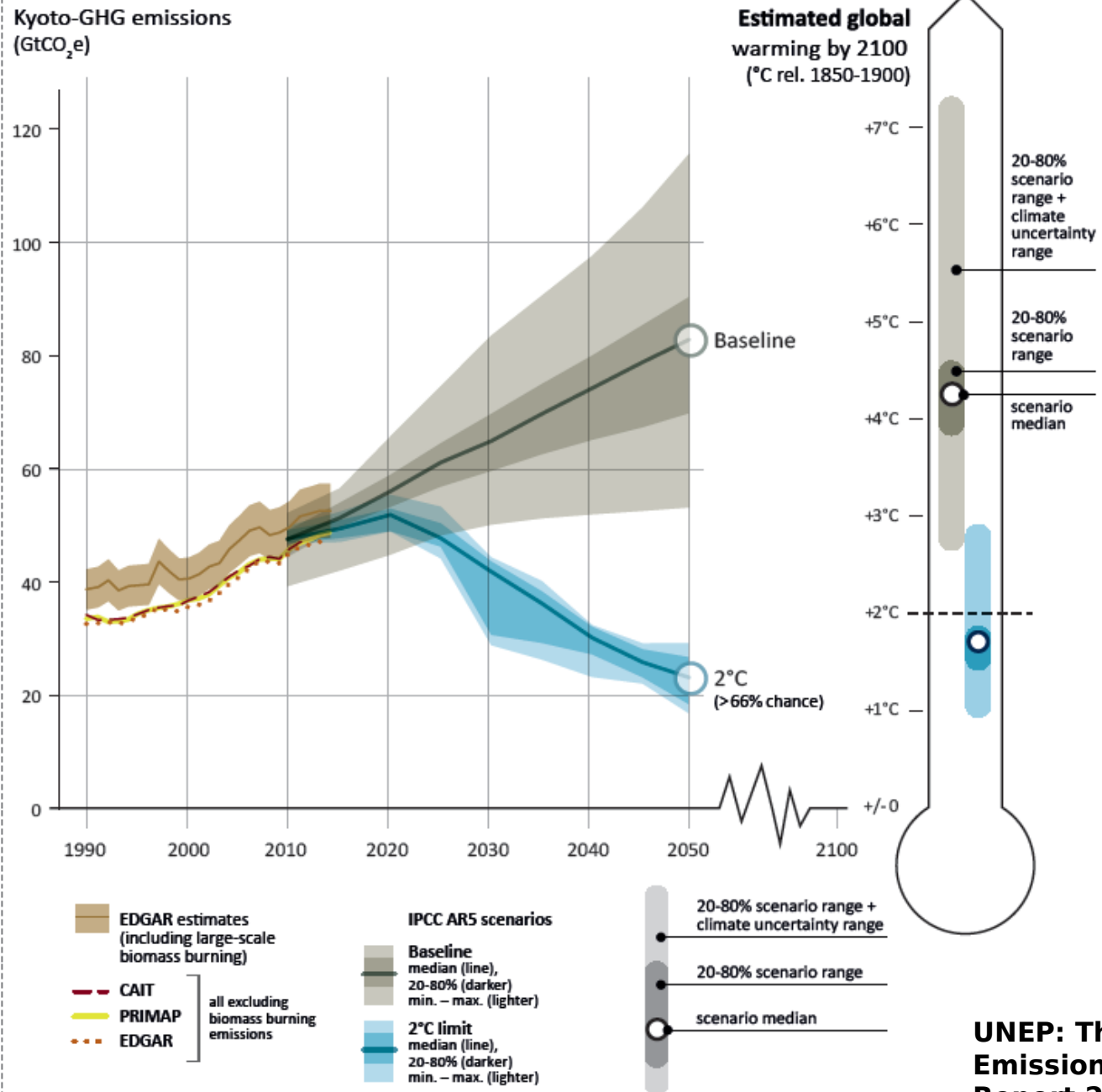

Figure ES1: Historical greenhouse (GHG) emissions and projections until 2050

UNEP: The Emissions GAP Report 2015

KAMP-ARENA: KLIMA-KOMMUNIKATION

KONFERENCE OM KLIMAKOMMUNIKATION 2015:

"Det økonomiske argument – ikke det moralske – skal redde klimaet" (INFORMATION 21.5.)

CITERER Lars Aagaard, direktør *DANSK ENERGI*:

*"Vi skal tjene endnu flere penge på det grønne end det sorte – **den præmis køber de danske NGO'er.***

DE ER IKKE KOMMUNISTER, DE ER GRØNNE"

=> rcd: Klimapolitik bør forny tænkningen om socialisme
Det Ny Clarté #28 (www.clarte.dk)

NGO'erne var delte, Enhedslisten kritisk

- **Concito 25.11.11: "Reducerer brug af biomasse atmosfærens indhold af CO2?"**

NEJ: HØJERE EMISSION ('Træ værre end kul', POLITIKENS forside) + KVOTESALG i EU-lande
KAN **FORDOBLE** DET INDTIL 2050 !

- Greenpeace, Verdensnaturfonden og Det Økologiske Råd **stillede sig uforstående**
- **EL fik undersøgelser med i energiforliget 2012**
- **B56 (2014/15)** i FTs 1.behandling 10.3.15 + udvalgsarbejde (betænkning), hvor SF og LA (!) støttede. **BORTFALDT** (nyvalg)

GEN-AKKUMULERINGSTID vs. straks-CO2-neutralitet !

- **Klimarådet** (efterår 2015):

DER GÅR NOGEN TID fra massiv afbrænding af **skov-** biomasse **indtil CO2 igen er akkumuleret i ny biomasse**
=> CO2-neutralitet kommer først om årtier!

- **model** Massachusetts 2010; Europa-Parlamentet 2011; **erklæring** af Det Europæiske Miljøagenturs Videnskabelige Komité 15.9.11 (Folketingsvalgdag)
- Men: **EU-kommissionen var i lobby-favn af skovejerne:**

Europæiske skovejere fordømte 'akademisk diskussion'

*De ville ifm COP15 ikke høre om budskabet fra
Andreas Fischlin / FNs Klimapanel 2007:*

- ***skovene afgiver netto CO₂, hvis/når
global opvarmning overstiger 2,5 grader***

(Forest Day 3, Falkoner Center, december 2009; arrangement af international skovforskerorganisation IUFRO)

=> så kommer der ingen EFTERBEVILLING TIL UDLIGNING AF
CO₂-STARTGÆLDEN FRA AFBRÆNDING AF SKOV-BIOMASSE
her og nu! (rcd i *GLOBAL ØKOLOGI*, november 2009)

Planer om CO₂-neutralitet 2025/30 er urealistiske

Grønt nationalregnskab (marts 2017, tabel 4.1):

Med biomasse-udslip er **CO₂-udledningen kun faldet med 10% fra 1990 til 2014**

- og ikke de officielle 30%, hvor CO₂ fra biomasse = NUL!
(regne-konvention i Kyoto-processen, hvis forudsætninger ikke er opfyldt, rcd 2012)

=> Årsregnskaberne punkterer muligheden for hurtig 'CO₂-neutralitet' – i København, Århus m.v.

De bygger på CO₂ fra al slags biomasse = 0; med forventet efterbevilling i form af hurtig skovvækst

KLIMAKAMPEN MÅ FÅ EN SOCIALISTISK VENDING

SLUT MED SELVBEDRAGET:

- AT 'GLEMME' CO2-UDSLIP FRA BIOMASSE, NÅR **TIPPING POINTS** LURER OM HJØRNET, ER KONTRAPRODUKTIVT: udskyder hurtige reduktioner!

ET KLASSEPERSPEKTIV TILSIGER:

- **EKSPPROPRIATION UDEN ERSTATNING** af de fossile reserver GRUNDET CO2-GÆLDEN!
- Ellers ender det med 'de kæmpende klassers **fælles undergang**' (Det Kommunistiske Manifest, 2. afsnit)

Referencer

Barry Commoner 1990: Making peace with the planet

Concito 2011: Reducerer brug af biomasse atmosfærens indhold af CO₂? Rapport 25.11.

Rolf Czeskleba-Dupont 2009: Skovene er jokeren i klimaspillet, *GLOBAL ØKOLOGI* #4, november

Rolf Czeskleba-Dupont 2014: Karl Marx 1864 og forsigtighedsprincippet; *ARBEJDERHISTORIE* #3, s.63-81

Rolf Czeskleba-Dupont 2015: Klimapolitik bør forny tænkningen om socialisme; *Det Ny Clarté* #28, s.18-23

Oluf Danielsen 2015: Klimaet på dagsordenen; boganmeldelse RCD; *Det Ny Clarté* #28, s.78-81

<http://clarte.dk/2015/11/10/clarte-nummer-28/>

Danmarks Statistik 2017: Grønt nationalregnskab for Danmark 2014-2015. TemaPubl 2017:1

Susan George 1992: The debt boomerang. How Third World debt harms us all

Richard Heede 2014: Tracing anthropogenic carbon dioxide and methane emissions to fossil fuel and cement producers, 1854-2010; *CLIMATIC CHANGE* #122, s.229-41

Klimaraadet 2015: Omstilling med omtanke. Status og udfordringer for dansk klimapolitik

KARL MARX 1864: Inaugural-adresse for Den internationale arbejderassociation, *MEUS*, 1, s.370-78

Tak for opmærksomheden!

EXTRA

De følgende slides er til videregående læsning

Rolf C.-D.

FORSIGTIGHEDSPRINCIPPET

- HØJT SKATTET I **MILJØ**POLITIKKEN

SIDEN **RIO-DEKLARATIONEN** FRA 1992

- MEN: DRUKNET I **GEOPOLITIKKENS** PRIMAT

- **MARXISTER** HAR LOV AT MINDE OM DET:

MARX ANBEFALEDE DET SOM PRINCIP FOR
ARBEJDERKLASSENS POLITISKE ØKONOMI

PÅ TYSK: "EIN- UND **VORSICHT**"

(Erklæring om den 1.Internationale efterår 1864; OM
SPROGPROBLEMET rcd i ARBEJDERHISTORIE 2014 #3)

CO2-KREDITTER SKABER EXTRA KULSTOF-GÆLD

- **CO2-KREDITTER:** 1 t ffCO₂ = 1 CO₂-kvote
(ff = fossil fortrængt); brændt biomasse = NUL CO₂!
- **Kvotehandelen:** siden 2007 EU's klimapolitiske 'flagskib' – ligner mere en kulsejlet armada!
- **Kvotepri:** enten for ringe for at batte noget; eller uacceptabel for 'commanding heights'
- **Omsættelighed = kvotesalg til andre forurenere**
=> **emissioner x2 i 2050 (Concito 2011)**

GRØN OMSTILLING USA fra 1990 indtil 2010

**BARRY COMMONER: Making Peace with the Planet,
published before Earth Day 1990**

PRO-ECOLOGICAL INVESTMENTS

Rail transport	10	$\times 10^9$	\$/year	over 10 years	
Organic agriculture	12		"	5 – 10	"
Soft chemistry ¹⁾	20		"	10	" ¹⁾ less chlorine etc.
Energy use	33		"	10	"
Renewable energy	25		"	10 – 20	"

TOTAL: max. 100×10^9 \$/year over 5-20 years = 50 % of defense budgets

Efterår 1990: Fredsdividenden udskudt af USA's herskende blok

Præsident Bush den Ældre:

*“AMERICAN POWER-AND THE WILL TO USE IT — will remain the backbone of any future **collective security** arrangement...”*

*That doesn't mean the post-Cold War '**Peace Dividend**' has been cancelled; it just has been postponed.”*

(FORTUNE Sept.,10,1990 'OIL-WHAT NEXT?')

– hvorfor forsvandt den så i oprustningen igen?

GEO- ERSTATTER ØKOPOLITIK

Saddam Husseins indmarch i Kuwait lettede Amerikanernes *frygt* for at

“Verdens geopolitiske centrum flytter sig *fra Washington til et sted omkring Berlin*”.

FORTUNE Sept.10,1990 (OIL-WHAT NEXT?)

=> M.Gorbatchov var stadigvæk ved magten;
NATO lovede ham ikke at flytte sin grænse mod Øst

ØKOLOGISERING TRUER U.S.As HERSKENDE BLOK

- **DOLLAR SOM VERDENSPENGE**

=> TILLADER DÆKNING AF USA's STORE UNDERSKUD
VIA 'SEDDELPRESSEN'

- **SMØREMIDLET: LANDENES AFHÆNGIGHED AF
FORSYNING MED FOSSIL ENERGI VIA USA.s
STRATEGISKE 'HJÆLP'**

=> **KØBERE MÅ HOLDE \$ SOM RESERVEVALUTA
(KONKURRENTER: EURO + RINMINBIN)**

HVORFOR ANGREB MOD GAS- OG OLIE- LEVERANCER ØSTFRA?

- Præsident Reagans angreb i **1980** tilbagevist af Vesteuropas regeringer (statsræson)
 - Nordstream 1 gennem Østersøen vedtaget i **2011**
 - Nordstream 2 = aktuelt kampobjekt
- => **Polen** får nedkølet fracking-gas fra USA (meddelt af præs. Trump i Warszawa 2017)
- President **Lech Kaczyński LNG Terminal** modtog indtil 22.3.17 de første 2.5 million kubikmeter LNG

RUSLANDS ALTERNATIV

Amerikansk energiekspert i 2008-bog:

- anbefaler **Naturgas-rør fra Sibirien til Kina**

(Jay Hakes, tidligere formand for **Energy Information Agency**: "A declaration for energy independence", s.114)

- Aftale ml. Rusland og Kina **underskrevet 2014**

=> leverancer af 38 milliarder m³ gas **årligt** i 30 år (dansk naturgas-projekt: 2,5 mia. m³ årligt)

- N.B. Gas-handel uden dollar!

OVERGANG NATURGAS-(BIO-)GAS

BARRY COMMONER 1979 (THE POLITICS OF ENERGY)

- ANBEFALER **OVERGANGSSTRATEGI**
FRA FOSSIL GAS TIL BIOGAS (methan)
- BLANDING HAR VUNDET FREM
- BEHØVER BIOGAS AT CEMENTERE STORE SVINELANDBRUG (Enhedslistens bekymring)?
- Rørene er svejset tæt => kan også transportere **brint**
- Navnet 'naturgas' markerede forskellen til **19.århundredes bygas på kul!**

Samir Amin: Kollektiv imperialisme bør fjernes med roden

- Roden: imperialistisk RESSOURCEPUMPE (Hans Roos)
 - Drivkraften: Triadens kollektive imperialisme overfor global Syd
 - Kritik af Friends of the Earth/NOAH:
ser ikke samlet på
kapitalens logik og den økologiske nedbrydning
 - Grøn omstilling kræver bevidst frigørelse fra kapitalens logik
- =>David Harvey: 17 modsætninger og enden på kapitalisme, især kapitel 16 (Forlaget Solidaritet)